

Димитрие МАНЕВСКИ

ЛУЃЕТО СЕ ОГЛЕДАЛО НА ДРЖАВАТА

Одамна е кажано дека луѓето се огледало на државата. Но, тоа како да се подзаборава. Секогаш кога се анализира некоја земја, се дискутира до каде таа земја дошла, а се заборава да се спомне дека таа успеала дотаму, да го постигне тој степен како последица на тоа какви луѓе живееле во неа.

До каде одредена земја дошла со својот развој може да се согледа преку многу мерила и параметри. Тоа може да се види преку нивото на економскиот раст, платежната моќ, стапката на вработеност, стабилноста и слично.

Но, јас имам еден многу поедноставен метод за спроведување и во огромен број случаи покажан и докажан како точен. Едноставно, треба само да се види со какви прашања се занимаваат државните органи на било која земја, и со тоа веднаш да стане јасно што постигнала таа земја во сите сфери од општественото живеење.

За да не зборувам апстрактно, ќе наведем само еден пример. Парламентот на Италија во текот на минатата година направи измени и дополнувања во законите, со цел да воведат регулатива со која би било задолжително секоја општина да постави соодветни канти за ѓубре на сите места кои се познати како "места за љубов". Ова можеби и не е чудно доколку се знае за какви "љубовци" се сметаат Италијанците, но да дојде до таму па за тоа прашање да дискутира Парламентот, тоа секако е последица на нешто друго.

Во аналогна ситуација на оваа, која би се одвивала кај нас, би имале седница на Собранието на која би се дискутирало за тоа во какви чинии според пропис би требало да се сечка салатата и во кои димензии таа треба да биде. Искрено се надевам дека ќе го дочекам тој некој ден за да видам и такво нешто, затоа што тогаш ќе знам дека сме средиле сè, па сега дискутираме за она што претставува уживање и задоволство.

Но, за жал, тоа не е така. Ние и по деценија ипол самостојност дискутираме за најопштите државни прашања, сè уште се дефинираме како држава, сè уште ги градиме институциите, сè уште водиме битка сами со себе за тоа кои сме.

Веројатно тоа ќе биде така сè до оној момент во кој конечно ќе сфатиме дека едноставно има прашања за кои не

треба да се дискутира. Имено, има такви на кои треба да им е познат одговорот без никаква дискусија. Такво прашање е прашањето на националниот идентитет. Такво прашање е прашањето за борбата против криминалот. Такво прашање е прашањето дали сме унитарна држава и де факто и де јуре. Такви се сите останати прашања во кои директно се доведува во контекст нашиот државен интерес.

Кај нас, ни едно прашање, па дури ниту овие највисоки прашања, не поминало без да му се даде политичка конотација. Тоа е така затоа што секогаш се става личниот интерес пред државниот. Секако за сè ова да биде полесно за прифаќање, тука се сите оние убаво дотерани и угледни лица,

торија токму личниот интерес се поставил како пречка за остварување на повисоката цел. Не е случајно речено дека еден Македонец во планина е комита, двајца Македонци се комита и шпиун.

Свесен сум дека во многу примери тоа е така. Исто така, јасно ми е дека доколку се помирам со тоа ќе станам само уште еден поразен Македонец, кој губејќи верба во другите, ја изгубил и вербата во себе.

Тоа не го сакам. Не го сакам ниту свесно, ниту потсвесно. Единственото нешто што го сакам е сите ние да сфатиме дека нашата држава, не е олицетворена во нашите функционери или институции, нашата држава е олицетворена во нас. Таа се согледува преку

НЕ СЛУЧАЈНО Е РЕЧЕНО ДЕКА ЕДЕН МАКЕДОНЕЦ ВО ПЛАНИНА Е КОМИТА, ДВАЈЦА МАКЕДОНЦИ СЕ КОМИТА И ШПИУН. ДОКОЛУКУ СЕ ПОМИРАМ СО ТОА ЌЕ СТАНАМ УШТЕ ЕДЕН ПОРАЗЕН МАКЕДОНЕЦ, КОЈ ГУБЕЈЌИ ВЕРБА ВО ДРУГИТЕ, ЈА ИЗГУБИЛ И ВЕРБАТА ВО СЕБЕ

Сигурно ние сме единствената нација која објективно се обидува да дојде до вистината за себе. Сите останати прават сопствени истории, факти, легенди, а сè со цел да создадат аргументи кои би им оделе во прилог, само ние ги негираме и веќе постојните со цел да бидеме објективни.

кои ни објаснуваат дека "реал политиката" едноставно упатува на "политичка коректност" и на барање на "објективната вистина".

Сигурно ние сме единствената нација која објективно се обидува да дојде до вистината за себе. Сите останати прават сопствени истории, факти, легенди, а сè со цел да создадат аргументи кои би им оделе во прилог, само ние ги негираме и веќе постојните со цел да бидеме објективни.

Всушност, таа објективност секако не е искрена. Таа објективност е последица токму на ставањето на личниот интерес пред државниот и националниот. Многу често во македонската ис-

нас, а секој од нас треба да ја погледне во себе.

Никогаш не смееме да дозволиме да имаме толку мала душа, и толку малку љубов кон неа, за некој со својата малодушност и себичност да не убеди дека Македонија не е вредна да се бориме за неа. Напротив. Ние треба да сме толку големи во себе, па дури и сите оние кои работат против нас, да откинат дел од нас, сепак да остане она што е потребно да опстане таа љубов.

Само доколку успееме да станеме и да опстанеме такви ќе можеме да се надеваме дека еден ден и ние ќе бидеме посочувани како пример за вистинска држава.